

El gerundi compost

És ben coneguda la incorrecció que representa l'ús del gerundi copulatiu, és a dir, del temps de verb anomenat gerundi amb la funció d'element d'enllaç. Hi ha un exemple clàssic d'aquest ús incorrecte, el de la caiguda i la trencada d'una cama: «Va caure de l'autobús trencant-se una cama». També és molt il·lustratiu i divertit l'exemple de l'incendi forestal amb el càlcul simultani de les pèrdues que ocasiona: «Es va calar foc al bosc calculant-se les pèrdues en deu milions de pessetes». El gerundi —el gerundi simple— és un temps impersonal del verb que indica una acció simultània a la del verb principal. Tant la trencada de la cama com el càlcul de les pèrdues no són pas accions simultànies sinó consecutives a la caiguda i a l'incendi, respectivament. Per tant —s'ha dit i repetit—, aquestes accions no s'han d'expressar per mitjà d'un gerundi sinó d'una forma personal i l'enllaç s'ha de confiar a un autèntic element copulatiu o bé substituir per un signe de puntuació adequat. Tenim, així, *Va caure de l'autobús i es va trencar una cama i Es va calar foc al bosc. Les pèrdues es calculen en deu milions de pessetes.*

Però el vici que molts han contret de recórrer al gerundi com a predilecte instrument d'enllaç no es limita, com en els exemples clàssics que hem exposat i en molts altres d'anàlegs, als casos en

què es tracta d'una acció consecutiva, és a dir, posterior, a la del verb principal, sinó també a aquells en què l'acció que expressa el gerundi és anterior, fet que segurament no ha estat tan comentat. És el cas de construccions com és ara les següents: «Ha acabat la carrera obtenint la millor nota en totes les assignatures», «Va arribar a Barcelona visitant els principals ports del Mediterrani», «Hem tancat el balanç comprovant totes les partides». És evident que les accions expressades pels gerundis *obtenint*, *visitant* i *comprovant* no són pas simultànies sinó anteriors a les accions que expressen els respectius verbs principals. No és, doncs, per mitjà del gerundi simple que s'haurien d'expressar sinó per mitjà del gerundi compost: *Ha acabat la carrera havent obtingut la millor nota en totes les assignatures. Va arribar a Barcelona havent visitat els principals ports del Mediterrani, Hem tancat el balanç havent comprovat totes les partides.* Es podria també recórrer a d'altres solucions com *...després d'haver visitat...*, *...un cop comprovades...*, etc.

Cal recordar que el gerundi simple és un temps imperfectiu, és a dir, que indica una acció durativa, no acomplerta del tot, i que el gerundi compost, en canvi, és un temps perfectiu, que indica una acció perfecta o realitzada del tot.

Albert Jané